

Rozhodnutí Nejvyššího soudu ČSSR ze dne 22.05.1967, sp. zn. 5 Cz 48/67, ECLI:CZ:NS:1967:5.CZ.48.1967.1

Číslo: 115/1967

Právní věta: Kritériem pro rozlišení, zda jde o žalobu o splnění povinnosti ve smyslu ustanovení § 80 písm. b) o. s. ř. nebo o žalobu o určení existence či neexistence právního vztahu nebo práva ve smyslu ustanovení § 80 písm. c) o. s. ř., je obsah žalobního návrhu. Žaloba, jíž se žalobce domáhá toho, aby byla žalované uložena povinnost trpět, aby žalobce uspokojil svůj nárok na zaplacení částky výkonem rozhodnutí prodejem nemovitostí, jichž je žalovaná spoluvlastnicí, je typickou žalobou o splnění povinnosti ve smyslu ustanovení § 80 písm. b) o. s. ř. (která není podmíněna naléhavým právním zájmem na straně žalobce).

Soud: Nejvyšší soud ČSSR

Datum rozhodnutí: 22.05.1967

Spisová značka: 5 Cz 48/67

Číslo rozhodnutí: 115

Číslo sešitu: 10

Typ rozhodnutí: Rozhodnutí

Hesla: Řízení před soudem

Předpisy: 99/1963 Sb. § 80

Druh: Rozhodnutí ve věcech občanskoprávních, obchodních a správních

Sbírkový text rozhodnutí:

Č. 115/1967 sb. rozh.

Kritériem pro rozlišení, zda jde o žalobu o splnění povinnosti ve smyslu ustanovení § 80 písm. b) o. s. ř. nebo o žalobu o určení existence či neexistence právního vztahu nebo práva ve smyslu ustanovení § 80 písm. c) o. s. ř., je obsah žalobního návrhu.

Žaloba, jíž se žalobce domáhá toho, aby byla žalované uložena povinnost trpět, aby žalobce uspokojil svůj nárok na zaplacení částky výkonem rozhodnutí prodejem nemovitostí, jichž je žalovaná spoluvlastnicí, je typickou žalobou o splnění povinnosti ve smyslu ustanovení § 80 písm. b) o. s. ř. (která není podmíněna naléhavým právním zájmem na straně žalobce).

(Rozhodnutí Nejvyššího soudu ze dne 22. května 1967, [5 Cz 48/67](#).)

Žalobce se domáhal vydání rozsudku, jímž by byla žalovaná uznána povinnou trpět, aby žalobce uspokojil svůj nárok na zaplacení částky 4004,10 Kčs s přísl. výkonem rozhodnutí prodejem

nemovitostí, jichž je žalovaná spoluvlastnicí.

Okresní soud Brno-město vyhověl žalobě. Vycházel ze zjištění, že na nemovitostech vázne nedílné zástavní právo pro pohledávku žalobce, a že takto zajištěná pohledávka žalobce je již splatná.

Krajský soud v Brně změnil rozsudek soudu prvního stupně tak, že žalobu zamítl. Z odůvodnění jeho rozhodnutí plyne, že krajský soud nepochyboval o tom, že žalobkyně může dosáhnout uspokojení své splatné pohledávky z nemovitostí daných do zástavy. Ovšem posuzoval žalobu jen jako žalobu o určení, zda tu je právo či není (§ 80 písm. c) o. s. ř.), a v důsledku toho zkoumal, zda má žalobce na takovém určení naléhavý právní zájem; když dospěl k závěru, že tomu tak není, považoval za vyloučeno, aby bylo žalobě vyhověno.

Nejvyšší soud rozhodl ke stížnosti pro porušení zákona podané předsedou Nejvyššího soudu, že rozsudkem krajského soudu v Brně byl porušen zákon a tento rozsudek zrušil.

Z odůvodnění:

Podle ustanovení § 80 písm. b) o. s. ř. může žalobce návrhem na zahájení řízení uplatnit, aby bylo rozhodnuto o splnění povinnosti žalovaného, vyplývající ze zákona, z právního vztahu nebo z porušení práva (při čemž touto povinností se rozumí nejen povinnost něco vykonat, např. zaplatit určitou peněžitou částku, vydat určitou věc, vykonat určitý úkon atp., nýbrž i povinnost zdržet se nějaké činnosti nebo trpět nějakou činností žalobce); podle ustanovení § 80 písm. c) o. s. ř. může žalobce návrhem na zahájení řízení uplatnit, aby bylo rozhodnuto o ručení, zda tu právní vztah nebo právo je či není, je-li na tom naléhavý právní zájem. Kritériem pro rozlišení, zda jde o žalobu o splnění povinnosti ve smyslu ustanovení § 80 písm. b) o. s. ř. nebo o žalobu o určení existence či neexistence právního vztahu nebo práva ve smyslu ustanovení § 80 písm. c) o. s. ř., je obsah žalobního návrhu.

Žalobce navrhoval vydání rozsudku, jímž by byla žalované uložena povinnost trpět, aby žalobce uspokojil svůj nárok na zaplacení částky 4004,10 Kčs s přísl. výkonem rozhodnutí prodejem ideální poloviny nemovitostí, jichž je žalovaná spoluvlastnicí. Taková žaloba je typickou žalobou o splnění povinnosti ve smyslu ustanovení § 80 písm. b) o. s. ř. (která není podmíněna naléhavým právním zájmem na straně žalobce), nikoli snad žalobou o určení existence či neexistence právního vztahu nebo práva ve smyslu ustanovení § 80 písm. c) o. s. ř.

Z těchto důvodů je zřejmé, že krajský soud, který považoval žalobu za tzv. určovací žalobu a pro nedostatek naléhavého právního zájmu na straně žalobce ji zamítl, porušil zákon v ustanovení § 80 písm. b), c) o. s. ř.